

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 3.

August 1918.

16de aargang.

Redigert av Det Norske Myrselskaps sekretær, torvingeniør J. G. Thaulow.

DET NORSKE MYRSELSKAPS REPRÆSENTANTMØTE

REPRÆSENTANTMØTET avholdtes i Kristiania Haandverks- og Industriforenings lokale tirsdag 2den juli kl. 12 middag.

Der var fremmøtt 7 styremedlemmer og repræsentanter.

Møtet lededes av formanden, landbruksdirektør *Tandberg*.

Styret fremla aarsberetning og aarsregnskap for 1917, hvorfor meddeltes ansvarsfrihet. Driftsplan og budget for 1918, som var vedtatt paa repræsentantmøtet den 23de oktober 1917, blev referert.

Som medlemmer av styret gjenvalgtes de uttrædende:

Statsminister *Gunnar Knudsen*, Kristiania.

Skogeier *Kleist Gedde*, Stai, Storelvedalen.

✓ Direktør *K. K. Heje*, Kristiania.

Blandt styrets medlemmer gjenvalgtes som

✓ formand landbruksdirektør *G. Tandberg*, Kristiania,
næstformand pastor *F. Walnum*, Smedstad pr. Kristiania.

Til varamænd for styret valgtes:

Godseier *C. Wedel Fjærlsberg*, Kristiania.

Ingeniør *A. Bergan*, Breiskallen.

Godseier *A. Krohn*, Dilling.

Redaktør *Foh. Enger*, Gjøvik.

Gaardbruker *Fohs. Nore*, Asker.

Til revisor gjenvalgtes:

A/S Revisjonsbanken, Kristiania.

Skogeier *Kleist Gedde* fremsatte forslag om at der burde skaffes billeder av legatgivere og ophænge billederne paa myrselskaps kontor.

Likeledes fremholdt han, at styret burde opnævne en komité til behandling av spørsmålet om ret til opdyrkning og anden utnyttelse av myr i sameie. Disse spørsmåal vil senere bli behandlet av styret.

Formanden, landbruksdirektør *Tandberg*, meddelte, at hans pension som forhenværende landbruksdirektør, kr. 4000, indtil videre vilde bli stillet til disposition for myrselskapet som er årlig bidrag. Næstformanden, pastor *Walnum*, takket formanden for den store interesse og støtte han derved viste myrsaken.

DET NORSKE MYRSELSKAPS AARSMØTE 1918

AARSMØTET avholdtes paa St. Hanshaugen i Kristiania tirsdag 2den juli kl. 7 em. under ledelse av formanden, landbruksdirektør *Tandberg*, og var besøkt av omkr. 70 medlemmer, damer og herrer.

Aarsberetning og *aarsregnskap* for 1917 samt driftsplan og *budget* for 1918 blev referert og er indtat i det efterfølgende, hvortil henvises.

Der foretoges *valg paa repræsentanter* for de direkte medlemmer og gjenvalgtes:

- Ingeniør *A. Bergan*, Breiskallen.
- ✓ Redaktør *Joh. Enger*, Gjøvik.
- Gaardbruker og stortingsmand *M. N. Foshaug*, Maalselven.
- Forsøksleder *O. Glærum*, Strinden.
- Lagtingspræsident *N. K. Andersen-Grimsoe*, Vega.
- ✓ Godseier *A. Krohn*, Dilling.
- Stiftamtmand *Thv. Løchen*, Hamar.
- Statsraad *J. E. Mellbye*, Nes i Hedemarken.
- ✓ Landbrukslærer *Aksel Sendstad*, Kristiania.
- ✓ Grosserer *Harald Sundt*, Kristiania.

Som nye repræsentanter valgtes:

- Direktør *Helge Alme*, Rena.
- ✓ Professor *Bjørlykke*, Aas.
- ✓ Skogeier *Bull-Aakrann*, Nordstrand.
- ✓ Torvingeniør *Febe Steensaas*, Ilseng.
- Brukseier *Ole Lien*, Ramfos.
- ✓ Professor *Myhrvold*, Aas.

Gjenstaaende medlemmer av repræsentantskapet er:

- Landbruksingeniør *G. Arentz*, Trondhjem.
- ✓ Landbruksdirektør *O. T. Bjanes*, Kristiania.
- ✓ Gaardbruker *Søren Berg*, Hof i Solør.

- ✓ Gaardbruker *Emil Frøen*, Sørum.
- ✓ Gaardbruker *Johs. Nore*, Asker.
- Lensmand *Norheim*, Time.
- Stiftamtmand *Hroar Olsen*, Bergen.
- Landbrukslærer *S. Sverdrup*, Søgne pr. Kr.sand S.
- “ Godseier *Wedel Fjærlsberg*, Kristiania.

Formanden, landbruksdirektør *Tandberg*, holdt saa en tale om »*Myrsakens fremtid*« og fremholdt, at den videnskabelige forskning i forbindelse med forsøksvirksomheten i de sidste 20—30 aar hadde bragt myrsaken ind i et nyt spor og medført, at alle land som eier større myrstrækninger maa betragte disse som en stor naturrigdom. Tidligere var man ræd for myrene som foraarsaket frostlændighet, saa at i de myrrike tragter blir ofte kornavlingen ødelagt. Hvad der kan bringes ut av myren, har man et gods bevis for i myrselskapets forsøksstation paa Mæsesmyren, hvor man nu faar fuldt saa store og sikre avlinger som paa den allerbedste fastmark. Ifjor hadde man anslaaet værdien av forsøksstationens avlinger til 2 600 kr., men det viste sig at man avlet for hele 8 000 kr. Det kan nu ansees som fastslaaet, at alle vort lands myrer kan utnyttes med fordel, forsaavidt de ikke ligger saaledes til, at transportutgiftene blir for høie. Vor korn- og fôravl kan økes ganske betragtelig ved *myrenes opdyrkning*. Vort jordbruk kan fremmes sterkere ved rikere gjødseltilgang, naar mosemyrene utnyttes til *torustrø*. Skogene kan avlastes for meget av det sterke brændselskrav, naar vore *brændtorvanlæg* blir flere og større. Mange millioner kroner vil være spart for landet, naar myrene blir utnyttet, det bør alle erindre som eier myr, og det maa bli et almindelig ønske at faa nyttiggjort alle vore myrstrækninger. Formanden appelerte til slut varmt til alle som har vilje og evne til at yde sin økonomiske støtte til myrselskapets bestræbelser for at kalde tillive de slumrende velstandskilder som ligger i vore myrer, og henviste til den pengeindsamling myrselskapet har paabegyndt.

Derefter holdt sekretæren, torvingeniør *J. G. Thaulow*, det i det efterfølgende gjengivne foredrag om: »*Det Norske Myrselskaps torvskole og forsøksstorvfabrik*« og sluttet med at ønske alle som vilde være med i utfærdnen den næste dag vel møtt paa torvskolen.

Man spiste derefter aftenen og resten av tiden tilbragtes i selskabelig samvær.

DET NORSKE MYRSELSKAPS AARSBERETNING 1917

MEDLEMSANTALLET utgjorde 31. december 1917 ialt 1150, hvorav 2 æresmedlemmer, 10 korresponderende, 210 livsvarige og 928 aarsbetalende medlemmer. I aarets løp er indmeldt 210 nye medlem-

mer, hvorav 57 livsvarige og 145 aarsbetalende. Samtidig er utmeldt eller avgaat ved døden 26, hvorav 2 livsvarige.

Medio juni 1918 er det samlede medlemsantal øket til 1250.

Myrselskapet har desuten 429 indirekte medlemmer, som gjennom stedlige myrforeninger og landhusholdningsselskaper er abonenter paa »Meddelelserne« til halv pris.

Fortegnelse over nye medlemmer har været indtat i forskjellige hefter av »Meddelelserne«, men paa grund av de store trykningsomkostninger er en ny medlemsfortegnelse fremdeles ikke utgit.

Det for aaret avlagte og reviderte *regnskap*, hvortil henvises, utviser en indtægt av kr. 57 454,54 og en utgift av kr. 53 169,40, saaledes et overskud paa kr. 4285,14, der er tillagt driftsfondet. Utgiftspostene er gjennomgaaende større end paaregnet, og naar regnskapet desuagtet viser et overskud skyldes dette de økede indtægter, særlig indtægtene av forsøksstationen paa Mæresmyren. I budgettet var ogsaa opført som indtægt kr. 500 som renter av legater, men da disse ikke har været benyttet, er de ikke opført, idet de sammen med gaver og tidligere aars renter av legater er avsat til et særlig fond.

Status viser, at myrselskapet pr. 31. december 1917 har en formue av kr. 69 004,82. Herav er »C. Wedel Jarlsbergs legat, Det Norske Myrselskaps legat nr. 1« kr. 10 000, »Morten Aakranns legat, Det Norske Myrselskaps legat nr. 2« kr. 5000 gaver og paa-løpende renter av legater 4246,17, livsvarige bidrag kr. 12 445 og driftsfondet, som utgjør kr. 7197,65, hvortil kommer 1 aktie paa kr. 1000 i A/S. Rosenkrantsgaten 8 »Bøndernes Hus« samt værdien av myrselskapets huser, redskaper, inventar, bibliotek m. m., som efter avskrivning av 10 % er opført med kr. 29 000. Resterende aarspenger utgjør kr. 116.

For at kunne øke *brændtorvproduksjonen* mest mulig hadde myrselskapet i en skrivelse til Landbruksdepartementet av 8. februar foreslaat en del *foranstaltninger* som Landbruksdepartementet i en skrivelse til myrselskapet av 5. mars erklærte sig enig i, og samtidig stilledes til Det Norske Myrselskaps disposition et beløp indtil 100 000 kr. av bevilgningen til brændselsbidrag at anvises av Provianteringsdepartementet.

Herav er hævet kr. 60 000 og er det, som det fremgaar av det herfor avlagte særskilte regnskap, brukt 64 810,48 kr. Da der samtidig er solgt torveltemaskiner m. m. for kr. 4711,11 viser regnskapet pr. 31. december 1917 en ballance paa kr. 99,37.

Der har været avholdt et aarsmøte, 3 representantmøter og 10 styremøter. I aarets løp er fra myrselskapets kontor ekspedert 7342 journaliserte skrivelser og 230 postopkrav, foruten diverse rundskrivelser og tryksaker.

Myrselskapets oplysende virksomhed.

»**M**EDDELELSERNE« er utkommer med 6 hefter, men da utgivelsen er tvangfri, saaledes ikke bundet til nogen bestemt dato, og

da myrselskapets sekretær har været sterkt optat med brændselforsyningen, har redaktionen maattet vike for arbeide, som er mer paa-krævet. Det sidste hefte utkom derfor først i begyndelsen av 1918.

Efter anmodning av Kristiania Haandverks- og Industriforening var sekretæren formand i komiteen for *ovns- og brændselsutstillingen* i Kristiania 4.—12. november. De under utstillingen avholdte foredrag er av Statens Brændselsstyre og Kristiania Haandverks- og Industriforening utgit i en særskilt beretning, der i et stort antal eksemplarer er spredt over hele landet. Sekretærens foredrag blev likeledes trykt i »Tidsskrift for Haandverk og Industri«. Desuten har sekretæren skrevet en artikkel om torvindustrien i »Morgenbladets« aarsoversigt.

Av sekretærens foredrag paa aarsmøtet om »Brændselsnøden og foranstaltninger til økning av brændtorvproduktionen«, indtat i »Meddelelse« nr. 3 side 61—72 er utgit 100 særtryk. Likeledes er der utgit særtryk av sekretærens foredrag i Norsk Kemisk Selskap den 30. januar om »Nye metoder for torvmyrenes utnyttelse«, indtat i »Tidsskrift for Kemi, Farmaci og Terapi«.

Av brochuren »Bruk brændtorv i hus og hjem«, som i 1916 utkom i 10 000 eks., der nu er opbrukt, er trykt et nyt delvis omarbeidet oplag paa 10 000 eks.

Sekretæren har holdt 15 foredrag om brændtorvdrift rundt om i landet samt 4 forelæsninger om torvdrift ved Norges Landbrukshøiskoles skogbruksavdeling.

Fra og med 2. til og med 7. juli avholdtes et *torvkursus* paa Løiten. Kurset var besøkt av 31 deltagere fra forskjellige kanter av landet. Der blev i ukens løp besøkt 9 torvfabrikker, saa at deltagerne fik anledning til at lære at kjende flere forskjellige slags større og mindre torvfabrikker. Desuten avholdtes 9 foredrag av sekretæren, myrkonsulenten, torvingeniørassistenten og amtstovmesteren i Hedemarken.

Den mest betydningsfulde begivenhet til myrsakens fremme er styrets og repræsentantskapets beslutning av 23. oktober om anlæg av *forsøksstorvfabrik* og oprettelse av en *torvskole* og har derefter arbeidet hermed været paaskyndet med al mulig kraft.

Om den oplysende virksomhet til myr dyrkningens fremme henvises til den efterfølgende beretning.

Myrselskapets virksomhet til torvindustriens fremme.

ANDRAGENDER om *myrundersøkelser*, særlig for igangsætning av brændtorvdrift, har som følge av brændselsnøden været overordentlig mange.

Sekretæren har været saa sterkt optat med administrationen at han ikke har hat tid til at reise saa meget som ellers, men har dog undersøkt eller veiledet og inspicert ved 68 myrer og torvanlæg i for-

skjellige deler av landet. Blandt myrundersøkelsene kan nævnes befarings av Vang og Furnes almenning efter anmodning av Den kgl. delingskommission.

Torvingeniørassistenten har været paa reiser hele sommeren fra begyndelsen av mai maaned og til langt ut over høsten. Han har besøgt 54 andragender og undersøkt, eller veiledet samt delvis kartlagt, og planlagt 112 myrer eller torvanlæg.

I anledning de av myrselskapet iverksatte foranstaltninger til økning av brændtorvproduktionen blev der ansat 5 *vandrelærere* som fik sig tildelt hvert sit distrikt omkring i landet. Ved siden av det væsentlige arbeide at veilede ved igangsætning av torvdrift har vandrelærerne ogsaa foretat en hel del myrundersøkelser.

Vandrelæreren i det Søndenfjeldske har besøgt 94 andragender og undersøkt eller veiledet ved 163 myrer eller torvanlæg.

Vandrelæreren paa Vestoplandene har besøgt 100 andragender og undersøkt eller veiledet ved 158 myrer eller torvanlæg.

Vandrelæreren paa Sørlandet og Vestlandet har besøgt 37 andragender og undersøkt eller veiledet ved 20 myrer eller torvanlæg.

Vandrelæreren i det Nordenfjeldske har besøgt 17 andragender og undersøkt eller veiledet ved 20 myrer eller torvanlæg.

Vandrelæreren i Nord-Norge har besøgt 12 andragender og undersøkt eller veiledet ved 24 myrer eller torvanlæg.

Av andragender og myrundersøkelser gjenstaar fremdeles mange, særlig i Nord-Norge.

Da det har været paakrævet at skaffe tilveie mest mulig indenlandsk brændsel, er der kommet igang et meget stort antal nye *brændtorvfabrikker* likesom ogsaa almindelig *torvstikning* har foregaaet i en hittil uanet utstrækning.

Herom henvises til sekretærens foredrag paa aarsmøtet indtat i »Meddelelse« nr. 3 side 61—72.

I et utdrag herav skal kun nævnes at myrselskapet har lat utdanne i Sverige 35 torvmestre, der er ansat ved torvfabrikker landet rundt. Desuten er der av myrselskapet utdannet og ansat 5 vandrelærere, som har git veiledning i torvdrift. Ved myrselskapets foranstaltning er der anskaffet 50 torveltemaskiner, hvorav de fleste er utlaant til komuner og samvirkeforetagender. En del av torveltemaskinene er solgt til laantagerne for $\frac{2}{3}$ av selvkostende.

Antallet av *maskintorvanlæg* er i aaret 1917 øket fra 52 til 162, men da fler av disse kom sent igang, saa at produktionen ikke blev i forhold dertil, blev maskintorvproduktionen kun øket fra 22 000 til 56 000 ton lufttør torv. I aaret 1918 vil man derfor kunne paaregne en betydelig større produktion.

Stiktorvproduktionen har været ganske betraktelig og der foreligger opgaver om 12 000 ton lufttør torv tilvirket ved større anlæg eller kommuner, der har fundet det mer hensigtsmessig at skjære torv end

at anskaffe kostbare maskiner. Dertil kommer stiktorvproduktionen til husbehov landet rundt, som det er umulig at erholde opgaver over.

En stor hjælp for de nye anlæg har været *Torvlaanefondet*, hvis kapital er øket til 2 mill. kr.

Tørkeforholdene var hele forsommeren meget gunstige for torvdriften, men den sterke nedbør i august og september bidrog til at megen torv ikke blev indbjerget. Brændtorvens *kvalitet* blev meget forskjellig, særlig gjælder dette den stiktorv som bragtes paa markedet, og som ikke altid var av bedste sort. Det forekom ogsaa at den reneste mose-torv blev solgt som brændtorv, hvilket desværre har bidrat til at sætte torven som brændsel i miskredit.

Prisen paa brændtorv blev av Provianteringsdepartement regulert ved maksimalpriser, der blev anbefalt av myrselskapets styre. Herom henvises til »Meddelelse« nr. 2 side 34—37.

Arbeidslønnen ved torvfabrikkerne har været meget høi. Ved enkelte anlæg optil 18 kr. pr. dag.

Som bekjendt kan et brændtorvanlæg vanskelig komme i fuld drift det første aar, hvorfor *produktionen* i 1918 vil kunne bli betydelig øket. Der planlægges nu mange tildels meget store nye brændtorvanlæg, som skal sættes igang i 1918.

Av *torvstrøfabrikker* planlægges nu flere større og mindre anlæg, da efterspørselen efter torvstrø er sterkt øket som følge av vanskelig-heten med at skaffe kunstgjødsel fra utlandet.

For at være à jour med, hvad der under brændselsnøden er utrettet i vore nabolande og særlig for at se paa nye torvmaskiner og arbeidsmetoder samt av hensyn til planleggelse av torvskolen og forsøktorvfabrikken, har sekretæren foretat reiser til Sverige og Danmark.

Sekretæren er av regjeringen opnævnt som medlem av *Statens Brændselsraad*.

Myrselskapets virksomhet til myrdirkingens fremme.

VED *forsøksstationen paa Mæresmyrene* har der i 1917 været igang 93 forsøksfelter paa et areal av 135 maal. Nedenstaaende oversigt viser, hvilke spørsmål der er arbeidet med:

I. *Sortforsøk*:

19 engfelter og 1 felt for hvert av følgende vekster: grønfør, havre, byg, vaarhvede, høstrug, erter, poteter, næper, kaalrabi, gulerøtter og andre kjøkkenvekster samt bærbusker.

II. *Frøavl*:

9 engfelter (timotei, engrævehale, engrap, engsvingel, hundegræs, strandrør og svingelfaks).

- III. *Gjødslingsforsøk*:
 17 engfelter, 5 kornfelter, 1 grønførfelt og 2 felter for halvt dyrket myr.
- IV. *Forsøk med jordforbedringsmidler*:
 4 kalknings- og 6 sandkjøringsforsøk.
- V. *Forsøk med ulik saatid*:
 1 havre-, 1 byg-, 1 grønfør- og 1 engfelt. Paa grønførfeltet prøves ogsaa virkningen av ulik høstetid.
- VI. *Forsøk med ulik saamængde*:
 3 engfelter.
- VII. *Forskjellige gjenlægningsmaater for eng*:
 4 felter.
- VIII. *Smitningsforsøk for erter*:
 1 felt samt 2 eftervirkningsfelter (havre og eng).
- IX. *Sammenligning mellem forskjellige opdyrknings- og bearbeidningsmaater*:
 2 felter.
- X. *Augraftningsforsøk*: sammenligning mellem forskjellig grøfteavstand:
 3 felter. I 1917 anvendt til 4 bygfelter, 3 havrefelter og 4 engfelter.
- XI. *Beiteforsøk*:
 2 felter.
- XII. *Planteforædling*: Der arbeides fortiden med timotei, rødkløver, alsikkekløver, engrævehale, hundegræs, rødsvingel, rørhvein og blaatoop.
 Forøvrig henvises til stationens tidligere beretninger.

Spredte felter.

I 1917 har der været igang 10 overgjødslingsforsøk paa myreng, 23 forsøk med forskjellige engrøblandinger, 9 kalkningsforsøk og 1 forsøk med beite paa dyrket myr. Hertil kommer forsøksstationen i Trysil, hvor der har været følgende forsøk: 2 felter med forskjellig engrøblandinger, 1 kalknings- og gruskjøreforsøk og 1 forsøk med forskjellig grøfteavstand.

Nybygning.

I løpet av 1917 er arbeiderboligen blit færdig. I uthusbygningen er der indlagt betongulv og støpt en tvagkum under fjøset. Videre er der indlagt amerikansk høiavlæsser i laaven. Grundarbeiderne til bestyrerboligen er paabegyndt.

Nydyrkning og grundforbedringsarbeider.

Opdyrkingen av mosemyrfeltet paa Gilbergmyren er paabegyndt. Der er gjort færdig 876 l. m. torvgrøft og 141 l. m. aapen grøft og flaaakket 7 maal. I 1915 blev der paa dette felt flaaakket 11 maal og optat 297 l. m. aapen grøft.

En del av mosetuerne har Mære landbruksskole kjørt væk og anvendt til torvstrømateriale og en del er kjørt væk av forsøksstationen. Resten er blit ryddet i løpet av vinteren. Der er før sandkjørt ca. 1 maal og resten er blit sandkjørt i løpet av vinteren.

Antagelig vil der til vaaren 1918 faaes færdig 18 maal mosemyr, som det er planen at anvende til beiteforsøk.

I sommerens løp er der sat op ca. 200 m. nyt gjærde og opført en del planeringsarbeider, hvorved der er indvundet 1 maal.

Foredrag og komitéarbeider m. m.

Myrkonsulenten har holdt 38 foredrag. I Stavanger amt deltok han som foredragsholder ved landbrukskurser fra 10. til 20. januar og i Nordre Trondhjems amt deltok han i agitationen for øket matproduktion fra 13. til 31. mars. Desuten har han holdt foredrag paa lærerkurset paa Mære Landbruksskole, ved torvkurset paa Løiten i juli, samt i landbrukslag og ved agronomstevner.

Myrassistenten har holdt 7 foredrag i landbrukslag og ved lærerkurser paa Mære og Hylla.

Av komitéarbeider skal nævnes, at myrkonsulenten har været formand i Sparbu næringsnævn og været medlem av Nordre Trondhjems amts centralkomité for økning av jordbruksproduktionen. Disse hverv, som har krævet meget arbeide, har ikke været at undgaa.

Ogsaa iaar har myrkonsulenten hat den agronomiske ledelse av tvangsarbeideravdelingen paa Mæresmyren.

Av skriftlige arbeider i 1917 skal foruten artikler i »Meddelelserne«, fag- og dagspressen nævnes et smaaskrift: »Gjødling paa myr«, og at myrkonsulenten i vinter utarbeidet en fællesberetning for alle landets forsøksstationer i plantekultur om forskjellige kvælstofgjødselslag.

Myrselskapets virksomhet for oppmuntring til myrstrækningers utnyttelse.

DIPLOMER eller *præmier* for fortjenester av myrsaken er ikke utdelt, da der ikke er indkommet anbefalinger eller ansøkninger herom.

REGNSKAP FOR AARET 1917

KREDIT

	Utgifter kr.	Paaregnet kr.
Meddelelserne	3 260,65	2 800,00
Forsøksstationen paa Mæresmyren og de spredte forsøk:		
Driftsutgifter kr. 9 307,16		
Nyanskaffelser » 2 000,39		
Nybygning » 9 679,92		
Nydyrkning og beitningsforsøk » 1 776,34		
Indkjøp av jord » 1 273,36		
Stedlige forsøk » 1 009,93		
	25 047,10	23 500,00
Kurser i myr dyrkning	—	1 500,00
Kurser i torvbruk	1 005,44	700,00
Torvindustristatistik	110,30	200,00
<i>Lønninger:</i>		
Sekretæren kr. 5 000,00		
Myrkonsulenten » 4 000,00		
Torvingeniørassistenten » 2 666,66		
Myrassistenten » 2 000,00		
Kontorassistenten » 1 400,00		
	15 066,66	15 300,00
<i>Reiseutgifter:</i>		
Sekretæren kr. 1 729,36		
Torvingeniørassistenten » 2 304,10		
Myrkonsulenten og myrassist. » 1 233,94		
	5 267,40	4 000,00
Styrets utgifter og avholdelse av møter	486,04	300,00
Kontorutgifter	1 866,52	1 500,00
Tryksaker og litteratur	315,55	300,00
Analyser	199,50	100,00
Diverse utgifter	544,24	300,00
	53 169,40	50 500,00
Samlede utgifter	53 169,40	50 500,00
Overskud overføres driftsfond	4 285,14	
	57 454,54	50 500,00

AKTIVA

DET NORSKE MYRSELSKAPS

C. Wedel Jarlsbergs legat, Det Norske Myrselskaps legat nr. 1	kr. 10 000,00
Morten Aakranns legat, Det Norske Myrselskaps legat nr. 2	» 5 000,00
Gaver og paaløpende renter av legater	» 4 246,17
Livsvarige bidrag	» 12 445,00
Driftsfond	» 7 197,65
1 aktie i A/S Rosenkrantzgt. nr. 8	» 1 000,00
Værdi av huser, redskaper, inventar m. m.	» 29 000,00
Restance aarspenger 1917	» 116,00

Sum kr. 69 004,82

DEBET

FORANSTALTNINGER TIL ØKNING

Regnskap pr.

Anvist av Provieringsdepartementet	kr. 60 000,00
Solgt torveltemaskiner m. m.	» 4 711,11
Balance	» 99,37

Tilsammen kr. 64 810,48

Undertegnede har revidert Det Norske Myrselskaps
Beholdningerne stemmer med bankbøkerne pr. ³¹/₃ 1918.

Kristiania den

A/S Revisionsbanken

Revisionsavdelingen

P. I. Borch
Revisionschef.

STATUS PR. 31. DECEMBER 1917

Forskud aarspenger 1918—1921	kr. 34,00
Balance	» 68 970,82

Sum kr. 69 004,82

AV BRÆNDTORVPRODUKTIONEN

KREDIT

31. december 1917

Administration og ekstra kontorhjælp	kr. 2 019,63
Indkjøb av torveltemaskiner	» 37 270,45
Torvkurset til utdannelse av torvmestre i Sverige	» 9 838,95
Stipendie til utdannelse av torvmestre i Sverige	» 1 219,13
Vandrelærere i torvbruk	» 12 987,32
Tryksaker: »Bruk brændtorv i hus og hjem«	» 1 475,00

Tilsammen kr. 64 810,48

regnskap for. 1917 og fundet det samme i orden.

15de juni 1918.

F. M. Rønning.

DET NORSKE MYRSELSKAPS BUDGET FOR 1918

Paaregnelige indtægter.

Statsbidrag til myrselskapets ordinære virksomhet m. m.	kr. 45 000,00
Statsbidrag til anlæg av forsøksstorvfabrik og oprettelse av torvskole	» 25 000,00
Laan av Torvlavnefondet	» 74 000,00
Indtægter av forsøksstorvfabrikken	» 46 000,00
Bidrag fra herredsstyrer og landhusholdningsselskaper til forsøksvirksomhet	kr. 1 250,00
Bidrag fra kunstgjødselhandlerne til forsøksvirksomhet	» 500,00
Medlemmers aarspenger	» 2 000,00
Indtægter av »Meddelelser«	» 1 500,00
Indtægter av forsøksstationen paa Mæresmyren	» 4 000,00
Renter av legater	» 500,00
Bankrenter og diverse indtægter	» 250,00
	» 10 000,00
	Tilsammen kr. 200 000,00

Paaregnelige utgifter.

Meddelelser	kr. 2 800,00
Forsøksvirksomhet til myr dyrkningens fremme og kurser i myr dyrkning:	
Driftsutgifter	kr. 8 500,00
Nydyrkning og nyantkaffelser	» 1 000,00
Beiteforsøk (nydyrkning)	» 1 500,00
Nybygning	» 13 000,00
Spredte forsøk	» 2 000,00
Kurser i myr dyrkning	» 500,00
	» 26 500,00
Forsøksvirksomhet til torvdriftens fremme og opprettelse av en torvskole:	
Anlæg av forsøksstorvfabrik	kr. 85 000,00
Driftsutgifter	» 60 000,00
	» 145 000,00
Til styrets raadighet til fremme av myrselskapets virksomhet paa forskjellige maater	» 400,00
Lønninger:	
Sekretæren	kr. 5 000,00
Myrkonsulenten	» 4 000,00
Torvingeniørassistenten	» 4 000,00
Myrassistenten	» 2 500,00
Kontorassistenten	» 1 800,00
	» 17 300,00
Reiseutgifter:	
Sekretæren	kr. 1 500,00
Torvingeniørassistenten	» 1 500,00
	Overføres kr. 3 000,00 kr. 192 000,00

	Overført kr. 3 000,00	kr. 192 000,00
Myrassistenten og myrkonsulenten	»	1 000,00
Stipendium for myrassistenten	»	500,00
		» 4 500,00
Styrets utgifter og avholdelse av møter	»	400,00
Kontorutgifter	»	1 800,00
Tryksaker og litteratur	»	400,90
Analyser	»	200,00
Diverse utgifter	»	700,00

	Tilsammen kr. 200 000,00	_____

DET NORSKE MYRSELSKAPS TORVSKOLE OG FORSØKSTORV FABRIK

FOREDRAG PAA AARSMØTET 2. JULI 1918
AV TORVINGENIØR J. G. THAULOW

EN ny sten er lagt til Det Norske Myrselskaps bygning! Et længe næret ønske, anlæg av en egen torvfabrik og opprettelse av en torvskole, er nu virkeliggjort!

Det var brændselskrisen og de forholdsvis høie brændselspriser ved dette aarhundredes begyndelse som gav støtet til dannelse av Det Norske Myrselskap, idet man foruten at myrselskapet skulde virke for *brændtorvdriften* ogsaa opsatte paa programmet arbeidet for *torvstrotilvirkningen* og ikke mindst for *myr dyrkingen*, altsaa myrselskapet skulde fremme myrenes utnyttelse paa alle de maater, hvorpaa myrene efter sin forskjelligartede beskaffenhet er skikket.

I arbeidsutvalget, som hadde i oppdrag at utarbeide love og plan for Det Norske Myrselskap og som bestod av amtmand *Holst* som formand, distriktsingeniør *Leegaard*, næstformand, og øvrige medlemmer statsminister *Gunnar Knudsen*, skogeier *Kleist Gedde*, godseier *Kai Møller* og sognprest *Walnum* med undertegnede som sekretær blev det ogsaa drøftet, at noget av det første myrselskapet burde foreta var at anskaffe en myr og anlægge en egen torvfabrik. Men forholdene og omstændighetene vilde det anderledes.

Efter at Det Norske Myrselskap var stiftet den 11te december 1902, blev der sendt et andragende til statsmagterne om et statsbidrag paa 9000 kr. for det første aar, men stortinget bevilget kun 2000 kr. og med dette beløp tillagt myrselskapets andre indtægter maatte man greie alle løpende utgifter. Der blev saaledes intet tilovers for indkjøp av myr og endmindre til anlæg av torvfabrik. Senere økedes statsbidraget og andre indtægter litt efter litt, aar efter aar, mens brændselskrisen fra aarhundredeskiftet samtidig gik over. Kulprisene faldt betydelig, og myrselskapets arbeide for brændtorvdriften kunde